

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712209416
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712209416.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45535108, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, IČO: 36862711, proti žalovanej: N. R., bytom C., U. XXXX/XX, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovanej: 1/ Občianske združenie STOP ÚŽERE, Rampová 5, Košice, IČO: 42323258 a 2/ Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42343828, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie sumy 83,08 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka Združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, Prešov proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 10C 50/2014-91 zo dňa 14. 5. 2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok a vec sa v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „prvostupňový súd“) žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 83,08 Eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 16,73 Eur od 12.7.2009 do zaplatenia, zo sumy 16,89 Eur od 12.8.2009 do zaplatenia, zo sumy 1,66 Eur od 12.10.2009 do zaplatenia a zo sumy 47,80 Eur od 12.12.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 74,65 Eur, z toho sumu 58,15 Eur právnenému zástupcovi žalobcu na jeho bankový účet č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi 1/ a vedľajšiemu účastníkovi 2/ obom na strane žalovanej nepriznal.

Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že na základe zisteného skutkového stavu a citovanej právnej úpravy súd prvého stupňa žalobe žalobcu v celosti vyhovel, pretože žalobca svoj nárok riadne preukázal a odôvodnil. Odobratím zmluvne dojednaných služieb, vznikla žalovanej povinnosť ich právnenému predchodcovi žalobcu zaplatiť a uplynutím lehoty splatnosti jednotlivých vyfakturovaných súm, je od nasledujúceho dňa žalovaná v omeškaní až do ich zaplatenia, preto súd priznal žalobcovi k jednotlivým dlžným sumám tvoriacim žalovanú sumu 83,08 Eur aj zákonnú výšku úroku z omeškania ročne. Tak isto súd prvého stupňa priznal žalobcovi vyfakturovanú zmluvnú pokutu jeho právny predchodcom, ktorá bola zmluvne dojednaná a na ktorú má žalobca ako právny nástupca po postúpení pohľadávok nárok z dôvodu porušenia záväzkového vzťahu a to zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právny predchodcom žalobcu. Aktívna legitímácia žalobcu je daná tým, že na neho prešla žalovaná pohľadávka od Slovak Telekom a.s. Bratislava a súčasťou ktorej je aj jej príslušenstvo - ročný úrok z omeškania. Žaloba bola podaná včas a žalovaný nárok nie je premlčaný, pretože neuplynula 3- ročná všeobecná premlčacia lehota na podanie žaloby na súd od vzniku žalovaných súm.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, Prešov. V odvolaní namietal neúplné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol odmietnuť odvolanie ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Krajský súd v Prešove vo veci 18Co 109/2011 poznamenal cit.: „že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

Zo strany súdu prvého stupňa bolo potrebné v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie podrobiť kontrole podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorých si navrhovateľ uplatňuje okrem istiny za poskytnuté služby i zmluvnú pokutu a poplatok za oneskorenie platby.

Súd prvého stupňa nedal odpoveď, prečo sa odchýlil od názoru vyjadrený v rozhodnutí napr. Krajského súdu v Žiline vo veci 7Co 815/2014, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, ktorý určil cit.: „Určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3. prvej vety Zmluvy o pripojení, uzatvorenej dňa 2. 2. 2010 medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. a odporcom, podľa ktorej „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 2 tejto Zmluvy alebo v čl. 3. v bode 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5. v bode 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 eur.“, je neprijateľná, a teda neplatná.“

Napokon povinnosť súdu rozhodovať v obdobných veciach rovnako a v prípade odklonu od judikatúry povinnosť uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre tento odklon jednoznačne vyplýva aj z požiadaviek právnej teórie. Pravidlo, že kto sa chce odchýliť od súdneho precedensu alebo ustálenej judikatúry, musí pre odklon uviesť dostatočný dôvod (a teda nesie bremeno argumentácie), je považované za jedno zo základných pravidiel racionálnej právnej argumentácie (napr. Alexi, R: A theory of legal argumentation. A theory of rational discourse as theory of legal justification. Oxford: Clarendon Press vs. 1989, s. 277 - 278, citovaný v článku autora C. P., vzájomne si odporujúca judikatúra je porušením dohovoru: BEIAN V. Rumunsko na www.otvorenepravo.sk <<http://www.otvorenepravo.sk>>).

Rovnako je potrebné podrobiť súdnej kontrole poplatok za oneskorené plnenie, a to z pohľadu, či predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06: Poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Sporiteľni bol súdom uložený zákaz používať zmluvné podmienky a prijímať plnenia z poplatkov za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov spotrebiteľa a upomienky. Vrchný krajský súd s poukazom na Občiansky zákonník rozhodol, že neprimerané znevýhodnenie spotrebiteľa je dané nielen vtedy, ak je zmluvná podmienka nejasná a nezrozumiteľná, ale aj v prípade, ak je zmluvná podmienka nezlučiteľná s podstatnými princípmi (ratio legis) právnej úpravy, od ktorej sa odchyľuje alebo ak podstatné práva a povinnosti vychádzajúce z povahy zmluvy obmedzuje tak, že je ohrozené dosiahnutie účelu spotrebiteľskej zmluvy. Pri skúmaní neprijateľnej povahy zmluvných podmienok súd v súlade s rozhodovacou líniou Spolkového súdneho dvora (BGH) potvrdil, že je potrebné vychádzať

z najneprijateľnejšieho výkladu, aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy. Aplikáciou najneprijateľnejšieho výkladu posudzovanej zmluvnej podmienky súd dospel k záveru, že poplatok za vydanie náhradnej platobnej karty (15 eur) je neprijateľný, keďže zmluvná podmienka je nejasná a nevylučuje vyrubenie poplatku spotrebiteľovi aj vtedy, keď dôvody vyrubenia nastanú na strane sporiteľne. Poplatok za vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme je v rozpore s ratio legis právnej úpravy, keďže spotrebiteľ by mal znášať iba skutočné náklady za kvitanciu a nie aj poplatok za jej vystavenie. Na poplatok za vystavenie kvitancie, navyše v paušálne odstupňovanej výške (1 ‰ z hodnoty zapísaného práva) s minimálnou a maximálnou výškou, nemá sporiteľňa nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za úver. Súd k uvedenému poplatku poznamenal, že poplatok za výkony spojené s vystavením kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme sleduje v prevažnej miere overenie predpokladov pre jej vydanie, ktorých preverenie nie je v záujme spotrebiteľa, ale práve naopak sporiteľne. Poplatok tak nemá ani rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Pri aplikácii najneprijateľnejšieho výkladu nemôže v teste prijateľnosti zmluvných podmienok obstať ani poplatok za skúmanie a preverovanie pomerov spotrebiteľa (10 eur), keďže tento pokrýva aktivity sporiteľne napríklad pri preverovaní pohybov na účte v súvislosti so vznesenými požiadavkami spotrebiteľa na vrátenie neoprávnene zrazených poplatkov a ani podľa zákona za takéto úkony sporiteľni odplata nepatrí. Súd posúdil ako neprijateľné aj poplatky za upomienku zasielanú spotrebiteľovi (13 eur), na ktoré niet zákonného nároku, a ktoré sporiteľni nemôžu patriť v prípade, keď si táto uplatňuje paušálnu náhradu ujmy za omeškanie. Vrchný krajský súd sa vysporiadal aj s preukázaním hrozby uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok, ktorej nedostatok vytýkala sporiteľňa. Súd judikoval, že ani sporiteľňou, po predchádzajúcej výzve spolku na ochranu spotrebiteľa, e-mailom avizovaná zmena sporných zmluvných podmienok, nič nemení na pretrvávaní hrozby opakovaného použitia neprijateľných zmluvných klauzúl. Hrozba opakovaného použitia neprijateľných zmluvných klauzúl nemôže byť spochybnená ani z dôvodu, že sporiteľňa je verejnoprávnou úverovou inštitúciou.

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu bude vo vyššie naznačených intenciách opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby pôsobilo presvedčivo.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.